

cal remarcar la presència d'uns lampròfids propers a Palamós, els quals tenen la composició mineralògica i estructural de les espessartites i camptonites. A Sant Fel·liu abunden una sèrie de roques efusives de caràcter àcid que inclou entre els pòrfids quarsífers, en els quals distingeix tres tipus (microgranits, granòfids i felsòfids). Entre les roques metamòrfiques estudiades figuren cornubianites de silicats càlcics semblants a les de la regió metamòrfica del Tibidabo (granatites, diopsidites, etc.).

La part petrogràfica, que va il·lustrada amb un gran nombre de bones microfotografies, és completada per unes consideracions estratigràfiques i tectòniques. D'entre aquestes sobresurt la consideració exposada ja en un altre treball i completada en aquest, de què les serralades costeres catalanes han estat afectades per cinc fases eruptives concomitants amb els consegüents períodes orogènics. Als plegaments caledonians els correspon una erupció diabàsica. La segona erupció, la dels pòrfids, correspon als plegaments hercinians post-dinantians. La tercera erupció es d'edat indefinida, però posterior als plegaments hercinians i dona origen a diacs àcids, pegamatites i aplites. Els plegaments alpídic, a una altra fase eruptiva que probablement té dos moments d'intensitat: el primer correspon a la fase pirenenca i es manifesta amb porfirites andesfiques, etcètera, i l'altra, alpina pròpiament dita, que origina roques de caràcter bàsic (camptonites i monxiquites), i, finalment, una altra fase que correspon a les erupcions basàltiques i geiserianes postpliocèniques.—L. SOLÉ SABARÍS.

MARCEL CHEVALIER. — *Geografia Física de Catalunya*. — Editorial Dalmau Carles. Girona, 1934.

L'editorial Dalmau Carles, de Girona, ha tingut l'encert d'imprimir les conferències que el 1933 professà Marcel Chevalier a l'Escola d'Estiu de la Generalitat. En forma fàcil i entenedora, l'autor exposa, després de la primera part, consagrada a l'estudi sintètic dels principals agents modeladors del paisatge, els trets fisiogràfics primordials de Catalunya. Es de remarcar la part destinada a hidrografia, amb alguns aspectes interessants no tractats en el *Paisatge de Catalunya* del mateix autor. Els darrers capítols estan destinats a l'estudi del clima. Sobre aquest aspecte és el primer assaig de conjunt publicat fins ara. En resum, el llibre de Marcel Chevalier resultarà força profitós per a aquells estudiosos interessats per les coses del nostre país que, per sortir-se del marc de llurs activitats, no poden descendir als treballs monogràfics. Llàstima que l'editor no hagi posat massa cura en el llenguatge i en la presentació de l'obra que ens fa recordar amb recança el pulcre *Paisatge de Catalunya*. —L. SOLÉ SABARÍS.